

ОБЩИНСКИ КРЪГ НА НАЦИОНАЛНОТО СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА – 16.02.2008 г.

ТЕСТ ЗА VII клас

Прочетете текста и отговорете на въпросите, свързани с него /1. – 5. вкл./.

Артемидата е **целомъдрена** богиня на лова, луната и светлината, покровителка на родилките, господарка на живата и мъртвата природа. Тя е дъщеря на Зевс и Лето, сестра близначка на Аполон. Придружена от сърна или мечка, с копие, лък и колчан стрели, бродела през гори и планини заедно с планинските нимфи. Като богиня девственица закриляла младите неомъжени жени и **безпощадно** наказвала смутителите на моминската непорочност. Веднъж ловецът Актеон я видял гола, когато се къпела в един пещерен вир. Ядосаната богиня го превърнала в елен и собствените му кучета го разкъсали. Когато Агамемнон убил свещената ѝ кошута, Артемидата спряла всички ветрове и събраната флота не можела да потегли към Троя. Гадателят Калхант обявил, че богинята иска в жертва дъщерята на Агамемнон. Когато повели Ифигения към жертвения олтар, Артемидата се смилила над невинността ѝ, обгърнала я с облак и поставила на нейно място сърна, а девойката отвела в Таврида, където я направила своя жрица. Като сестра на Аполон, който бил отъждествяван с бога на слънцето Хелиос, станала богиня на луната и светлината.

/От Старогръцката митология/

1. Кое твърдение е вярно според текста?

- А. Артемидата е богиня на слънцето и светлината.
- Б. Артемидата е дъщеря на Аполон и Лето.**
- В. Артемидата е поискала в жертва дъщерята на Агамемнон.
- Г. Артемидата е пратила ветрове, за да потеглят корабите към Троя.

2. С коя дума или израз е уместно да се замени подчертаната в текста?

- А. преведена;
- Б. призована;
- В. съпроводена;**
- Г. водена.

3. Коя дума има синоним в текста?

- А. рицар;
- Б. момиче;**
- В. отнесен;
- Г. свещник.

4. Колко сложни думи са употребени в текста?

- А. една;
- Б. две;**
- В. три;
- Г. четири.

5. Как е осъществено свързването между първото и второто изречение в текста?

- А. чрез прилагателно име;
- Б. чрез лично местоимение;**
- В. чрез въпросително местоимение;
- Г. чрез притежателно местоимение.

6. В кой ред във всички думи има обеззвучаване при изговор?

- А. прав, изповед, картоф;
- Б. пантофка, праз, футбол;
- В. строг, наддаване, дроб;
- Г. връзка, подпис, надслов.**

7. В кой ред всички думи съдържат непостоянно Ъ?

- А. момък, камък, рекъл;
- Б. нокът, донесъл, театър;**
- В. реализъм, калъп, мисъл;
- Г. пясък, разсъдък, гладък.

8. В кой ред има допусната правописна грешка?

- А. престъпление, превързвам, прегарям;
- Б. опиянение, социялен, деяние;**
- В. блясък, плисък, свитък;
- Г. честна, кръстна, властна.

9. В коя дума е допусната правописна грешка?

- А. сеитба;
- Б. коситба;
- В. наретба;**
- Г. беритба.

10. Коя дума е написана неправилно?

- А. поддържам;
- Б. преддверие;
- В. предавател;**
- Г. подавам.

11. В кой ред са допуснати грешки в правописа?

- А. Стефан Караджа, Хари Потър;
- Б. Агенция за закрила на детето, Министерство на финансите;
- В. Куртово Конаре, Стара Загора;
- Г. Елин Пелинов, Иванвазовски.**

В коя от подчертаните думи е допусната правописна грешка?

/Общо условие за задача 12. – 15. включително/

12. Това е новия /А/ председател /Б/ на Българската /В/ федерация по волейбол /Г/.

13. Накараха ни да правиме /А/ по-фини /Б/ настройки /В/ на новата апаратура /Г/.

14. Потърсете /А/ някои /Б/ от комисията, за да ви запознае с новите критерии /В/ за оценяване /Г/ на конкурсните работи.

15. Хъшовете с одобрителни /А/ възгласи /Б/ посрещат прочувствената /В/ реч на Знаменосеца /Г/.

16. В кое изречение е допусната грешка при употребата на тире?

- А. Кандидат-гимназистите трябва да се подготвят добре за изпита.
- Б. Национално-освободителните битки изискван пълно себеотрицание.**
- В. На 13-годишните трябва да се вярва.
- Г. Опитяхме пет-шест пъти да покорим върха.

17. В коя дума има представка, корен и наставка?

- А. израждам;**
- Б. параходен;
- В. породист;
- Г. изхода.

18. В кой ред думите са сродни?

- А. младост, старост, нерадост;
- Б. ходя, проходилка, разходка;**
- В. малък, ситен, дребен;
- Г. отивам, да отида, отидох.

19. В кое изречение е допусната грешка при членуването?

- А. Поривът към свободата вдъхновява опълченците.
- Б. Докторът по философия бе поканен на конгрес.
- В. Македонски беше пратеника на хъшовете.**
- Г. Повдигна се и въпросът, който тревожеше всички.

20. В кое изречение НЕ Е ДОПУСНАТА грешка при членуването?

А. Моят брат е отличника на класа.

Б. Детето се оказа най-малкия участник в състезанието.

В. Доктор Иванов, специалистът по икономика, поканиха на конгрес.

Г. Труден му се виждаше изпитът за университета.

21. По какво се различават двете изречения?

Момата запя. и Момата започна да пее.

А. по състав;

Б. по глаголното време;

В. по вида на сказуемото;

Г. по залога на глагола.

22. В кое изречение е употребено притежателно местоимение?

А. Извикаха те при директора.

Б. Научи ли най-последното ми?

В. Да Ви попитам за предстоящите избори.

Г. Той ни докара неприятности.

23. В кое изречение има грешка при употребата на местоимението?

А. За кого са ви информирали?

Б. Ще потърся някого на улицата.

В. На кой занесохте съобщението?

Г. Автомобилът, на който счупиха фара, е на чичо ми.

24. Коя дума е антоним на необходим?

А. обходим;

Б. нужен;

В. ненужен;

Г. невъзможен.

25. С кое местоимение се изразява притежание на подлога?

Приятелят ми отстоява мнение.

А. моето;

Б. своето;

В. неговото;

Г. тяхното.

26. В кой ред има само подчинителни словосъчетания?

А. руса коса; час на класа; умен и чаровен;

Б. лак за нокти; слаб, но жилав; чай или кафе;

В. малко дете; много хора; плик за писмо;

Г. бърза кола; вино от касис; бързо, но вярно.

27. В кое изречение частицата НЕ е написана ГРЕШНО?

А. Недовиждайки в тъмното, той се спъна.

Б. Урокът трябва да бъде не написан, а научен.

В. Неразбралите съобщението да попитат учителя.

Г. Не желаещите да идват на екскурзия, да се обадят на класния.

28. При коя двойка думи съотношението е както при посочената двойка?

лекар - кабинет

А. библиотека – книга;

Б. кон – каруца;

В. леяр – леярна;

Г. професор – лекция.

29. При коя двойка думи съотношението е както при посочената двойка?

цифра - число

А. етикет – стока;

Б. оценка – изпит;

В. буква – звук;

Г. заглавие – книга.

30. Кой фразеологизъм трябва да се постави на мястото на многоточието?

Тези хора толкова си приличат във всяко отношение, че сякаш са направени

- А. на две крачки;
- Б. през куп за грош;
- В. на един дъх;
- Г. по калъп.

31. Кой фразеологизъм е образуван по структурния модел *предлог + съществително име + предлог + съществително име*

- А. под открито небе;
- Б. от ден до пладне;
- В. седя на два стола;
- Г. ясно като бял ден.

32. Кой ред е излишен?

- А. боли го главата;
- Б. хваща се за главата;
- В. залага си главата;
- Г. блъска си главата.

33. С кой израз НЕ може да се замени подчертаният в изречението *Какво да ти говоря – ни се води, ни се кара* ?

- А. не слуша;
- Б. не знае чужд език;
- В. не разбира от дума;
- Г. не върши, каквото трябва.

34. В кой ред думите са пароними?

- А. лекар, лечител;
- Б. цветя, цветен;
- В. наблизно, надалеч;
- Г. индианец, индиец.

35. Кой е синтактичният синоним на подчертания израз?

Вървейки по улицата, намери изгубен портфейл.

- А. Като вървеше по улицата;
- Б. Защото вървеше по улицата;
- В. Който вървеше по улицата;
- Г. Вървеше по улицата.

36. Кой ред е излишен?

- А. допълнение;
- Б. определение;
- В. предлог;
- Г. подлог.

37. В кое изречение е пропуснат препинателен знак?

- А. Всички деца, родители, близки изпълниха залата.
- Б. Претърсиха всичко стаите, коридорите, мазетата.
- В. И учители, и ученици, и гости – всички се включиха в благотворителната акция.
- Г. Умният си е умен – излиза от неловкото положение.

38. Колко запетаи са пропуснати в изречението?

Един есенен ден, един от ония дни, когато слънцето пече меко, когато небето е много синьо и във въздуха, като сребърни жици, се носят паяжини, Сали Яшар стоеше на пейката си... /5/

39. В кое сложно изречение има подчинено определително?

- А. Притесни го мисълта, че не е подготвен за събранието.
- Б. Разбраха се, че ще си помагат.
- В. Надявам се, че кризата е преминала.
- Г. Сподели му, че очаква гости от чужбина.

40. В кое изречение има сказуемно определение?

- А. Къщата, запусната, будеше страх.
- Б. Татко се огледа наоколо озадачен.
- В. Първият учебен ден започна тържествено.
- Г. Урокът по история премина неусетно.

41. Какво е по вид подчиненото изречение в сложното изречение *За човека, когото назначиха, започваше труден период* ?

- А. определително;
- Б. подложно;
- В. допълнително;
- Г. обстоятелствено.

42. Каква е допуснатата грешка в изречението *Не знаехме, как да сглобим последния възел на двигателя* ?

- А. граматическа;
- Б. правописна;
- В. лексикална;
- Г. пунктуационна.

43. Каква част на изречението е подчертана в изречението *Изповедта на бунтовника има конкретен адресат*?

- А. обстоятелство за начин;
- Б. несъгласувано определение;
- В. сказуемно определение;
- Г. непряко допълнение.

44. Колко запетаи са пропуснати в изречението *И през деня, и през нощта продължи урагана, който връхлетя южните части на страната* ?

- А. две;
- Б. три;
- В. четири;
- Г. пет.

45. Кой препинателен знак е пропуснат в изречението?

Програма „Хоризонт“ на Българското национално радио си остава онази програма, която повечето ни сънародници продължават да слушат, защото харесват как водещите разговарят с аудиторията. /кавички/

46. В кое изречение НЕ е допусната пунктуационна грешка?

- А. Ако имате добри рефлексии, лесно ще хванете муха, докато лети, но с водното конче едва ли ще се справите.
- Б. В храсталаците, в парка, на пътя, в градината или на полето, лесно може да се чуе звук, подобен на котешко мъркане.
- В. Таралежът се храни с плодове, семена, корени на растения; с насекоми, малки бозайници, а не се отказва от жаби, и от змии.
- Г. Хубавата книга откривам по следния начин: или хората в, чийто вкус вярвам, са ми я препоръчали, или съм чел за автора й нещо, което е събудило интереса ми.

47. Как се нарича определението в художествения свят?

/епитет/

48. Ретроспекция е :

- А. начален момент, който въвежда в основното действие на творбата;
- Б. красноречие;
- В. осмиване и изобличаване на явления;
- Г. връщане назад към минали събития.

49. Епилог е:

- А. основното смислово послание, което читателят извлича от текста;
- Б. заключителната част на произведение, в която се обяснява по-нататъшната участ на героите;
- В. промяна на обичайния словоред в изречението;
- Г. подреждане и свързване на основните моменти в сюжета.

50. Анафора е:

- А. стилистична фигура, при която има повторение на едни и същи думи или словосъчетания в началото на няколко последователни стиха или строфи;
- Б. стил похват, при който се противопоставят предмети, явления, понятия;
- В. кратък текст, поставен в началото на произведението;
- Г. иронично изопачаване.

